

בש"פ 2870/21 - שי איסקוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2870/21

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העורר: שי איסקוב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת מ' ליפשיץ-פריבס) במ"ת 54690-03-21 מיום 25.4.2021

תאריך הישיבה: כ' באייר התשפ"א (2.5.2021)

בשם העורר: עו"ד ליאור כהנא

בשם המשיבה: עו"ד חיים שוייצר

החלטה

1. ביום 25.3.2021 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיפים 329(א)(1) ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); והחזקת אגרופן או סכין שלא כדין לפי סעיפים 186(א) ו-29 לחוק. כעולה מכתב האישום, בת זוגו של העורר באותה תקופה סיפרה לו שבן זוגה הקודם (להלן: המתלונן) תקף אותה, פיזית ומינית. כתוצאה מכך, פנה העורר לנאשם 2 בכתב האישום (להלן: השותף) והציע לו להצטרף אליו ולתקוף את המתלונן, ואף הציע לו תשלום עבור התקיפה. השותף סרב לקבלת תשלום. ביום 6.3.2021, ולאחר שוידאו את זהותו, תקפו העורר והשותף את המתלונן. העורר תקף את המתלונן באמצעות אגרופים ובעיטות, בעוד שהשותף ניסה להתיז על המתלונן גז מדמיע, אך לא הצליח בשל תקלה במיכל. לאחר מכן דקר השותף את המתלונן בראש, בחזה, בגב, בזרוע ובירך באמצעות סכין יפנית (להלן: הסכין), בעוד שהעורר תקף את המתלונן באגרופים כדי למנוע ממנו לקום. בעקבות האירוע אושפז המתלונן בבית חולים במשך שלושה ימים (ונוזק לטיפולם שפורטו בכתב האישום).

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצר העורר והשותף עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. באותו יום הורה בית המשפט על קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו של העורר. ביום 12.4.2021, קבע בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט מ' ליפשיץ-פריבס) כי קיימות ראיות לכאורה ברף גבוה לתקיפה ולפגיעה של המתלונן על ידי העורר. בית המשפט הוסיף כי הראיות לכאורה לעבירת חבלה בכוונה מחמירה בצוותא, יחד עם השותף שאחז בסכין, אינן ברף הגבוה אך גם אינן קלושות. נקבע כי טענות העורר שלפיהן לא ראה את הסכין, אף שהוא והשותף תקפו בצוותא את המתלונן, תיבחנה במסגרת ההליך העיקרי.
3. בתסקיר שירות המבחן (להלן גם: התסקיר), שהוגש ביום 25.4.2021, עמד שירות המבחן על עברו הפלילי של העורר. בכלל זאת, צוין כי מעורבות העורר בפלילים החלה בגיל 14, עת הורשע בעבירות של קשירת קשר, ניסיון גניבה ושוד בנסיבות מחמירות. בראשית שנת 2016 הופנה העורר לשירות המבחן לנוער בעקבות ביצוע עבירות של סיוע לשוד בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לביצוע פשע, סיוע לשוד ושוד. עוד צוין כי העורר מוכר לשירות המבחן למבוגרים מתסקיר שנערך בשנת 2019, בהליך שבו הורשע העורר על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית. עוד צוין בתסקיר כי העורר מתקשה לזהות מצבי סיוען אפשיים, ויתקשה להשתלב בהליך טיפולי. חרף התרשמות שירות המבחן מהליך שיקומי חיובי שעבר העורר במסגרת שירות המבחן לנוער, נמצא כי נסיבותיו המשפחתיות המורכבות הובילו לאימוץ דפוסי התנהגות וחשיבה עברייניים. נוכח מאפיינים אלה, מצא שירות המבחן כי רמת הסיכון להישנות עבירות דומות בעניינו של העורר בינונית עד גבוהה. בתסקיר נכתב גם כי המפקחים המוצעים, אמו ודודיו של העורר, בעלי רצון טוב וכנה לסייע בשיקומו, אך כי אלה מביעים כלפי העורר עמדה מגוננת ומתקשים לבחון באופן ביקורתי את דפוסי התנהגותו ואת מעורבותו בפלילים. במצב דברים זה, נמצא, יתקשה מערך הפיקוח המוצע לזהות מצבי סיוען בעניינו של העורר ולשמש עבורו מקור סמכותי ומציב גבול. על יסוד שיקולים אלה צוין שירות המבחן כי אין הוא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של העורר וממליץ לעצור את העורר עד תום ההליכים.
4. ביום 25.4.2021 הורה בית המשפט על מעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו (להלן: ההחלטה מיום 25.4.2021). בית המשפט עמד על העולה מהתסקיר ועל הסיכון הבינוני-גבוה להישנות עבירות דומות. עוד צוין כי עברו הפלילי של העורר, יחד עם נסיבותיו המשפחתיות, מוליכים למסקנה שלפיה העורר מתקשה לזהות מצבי סיוען אפשיים ועלול לקחת חלק באירועים עברייניים, וזאת מבלי שמכיר בדפוסיו האלימים. כך גם עולה, צוין בית המשפט, מהשתלשלות העניינים שמובאת בכתב האישום. על כן מצא בית המשפט כי אף שהמפקחים הם אנשים שומרי חוק, המכירים באחריותם כמפקחים, בהינתן רמת המסוכנות של העורר; עברו הפלילי; קווי אישיותו; קשריו עם גורמים עברייניים; ואופי המעשים המיוחסים לו, הכוללים תכנון ופגיעה קשה במתלונן - חלופת המעצר המוצעת אינה נותנת מענה למסוכנותו.
5. מכאן הערר שלפניי. העורר טוען כי נפלו פגמים בעריכת התסקיר, ביניהם היעדר התייחסות לנסיבות המקרה דנן ובפרט למניע למעשי העורר, שספק אם יחזור על עצמו בעתיד, ולחרטה שהביע העורר על מעשיו. בהמשך לכך, נטען כי בית המשפט בהחלטתו לא נתן משקל מספק לנתונים אלה, כמו גם לכך שב-5 השנים האחרונות לא הסתבך העורר בבעיות אלימות או יצר קשרים עברייניים, וכי בית המשפט לא חקר את המפקחים שהוצעו. לפיכך טוען העורר כי יש לשחררו לחלופת מעצר, או להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. בדיון שהתקיים לפניי ביום 2.5.2021 טענה המשיבה כי אין הצדקה להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי וזאת בשים לב לעברו הפלילי של העורר, למעשים שמיוחסים לו ולהתרשמות שירות המבחן. יצוין כי בכתב הערר טען העורר כי שגה בית המשפט המחוזי בקביעתו כי קיימות ראיות לכאורה בדבר ידיעתו על הסכין שהביא השותף (ראו סעיפים 15-16 לכתב הערר). עם זאת, הערר הופנה להחלטה מיום 25.4.2021 בלבד והעורר עתר שאורה על שחרורו לחלופה (או שאורה על בחינת האפשרות

לעצרו בפיקוח אלקטרוני).

6. לאחר שבחנתי את הערר על נספחיו, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים בדיון לפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות. מצוותה המחוקקת היא שבית משפט יורה על מעצרו של נאשם רק אם "לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה" (סעיף 21(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996; וראו מני רבים, בש"פ 2852/21 אברהים נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (2.5.2021); בש"פ 5187/17 עראר נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (3.7.2017)). לא מצאתי כי במקרה דנן הונחה עילה להתערבות בהחלטת בית המשפט המחוזי שלפיה העורר יהיה עצור עד לתום ההליכים נגדו. אציין כי הטענה בדבר עוצמת הראיות לגבי האישום של חבלה בכוונה מחמירה לא נעלמה מעיני בית המשפט המחוזי, וקביעתו נותנת ביטוי לראיות לכאורה שהוצגו לפניו. אכן, כפי שטען העורר, נסיבות המקרה דנן ייחודיות, ולא נעלמה מעיני גם העובדה כי העורר לא הואשם בעבירות אלימות ב-5 השנים האחרונות; כי זהו המעצר הממושך הראשון בחייו; וכי בתסקיר נמצא כי הוא שואף לנהל אורח חיים תקין. יחד עם זאת, תסקיר שירות המבחן מצא כי לגבי העורר קיימת רמת סיכון בינונית-גבוהה להישנות עבירות דומות, וכי נטייתו לפעול באופן אימפולסיבי ואלים מגבירה את הסיכון הנשקף ממנו. כפי שציין בית המשפט המחוזי, העובדות המיוחדות לעורר בכתב האישום תומכות במסקנה זו של שירות המבחן. התסקיר אף בחן את מערך הפיקוח שהוצע על ידי העורר, ומסקנתו הייתה כי המפקחים יתקשו להיות מקור סמכותי ומציב גבולעבורו. מטעמים אלה המליץ שירות המבחן על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. כידוע, רק בהינתן טעמים מבוססים וכבדימשקליסטה בית משפט מהמלצה שלילית בתסקיר מעצר(ראו, מני רבים, בש"פ 6824/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (28.10.2019); בש"פ 7269/18 מדינת ישראל נ' סבג, פסקה 9 (16.10.2018)). לא מצאתי כי נימוקי הערר מעלים טעמים מעין אלה. בהחלטה נושא הערר בית המשפט המחוזי תיאר נכוחה את הסיכון שנשקף מהעורר, והורה על מעצרו עד לתום ההליכים נגדו. משאלה הם פני הדברים, לא מצאתי שבעת הנוכחית קיימת הצדקה להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני או על שחרורו לחלופת מעצר.

בצד האמור אוסיף כי מובן שככל שהעורר יציע מערך מפקחים אחר, שיוכל לטעמו לספק מענה למסוכנות הנשקפת ממנו, הוא רשאי להגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטת בית המשפט נושא הערר דנן, ובית המשפט יחליט בה כחכמתו.

הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, כ"ב באייר התשפ"א (4.5.2021).

ש ו פ ט